प्रशासन सेवा, १० तह, मुख्य प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

१. पाठ्यक्रमको परिचय:

(क) तह र पदः तह १०, मुख्य प्रबन्धक

(ख) सेवाः प्रशासन

(ग) परीक्षाको किसिम: लिखित, प्रस्तुतीकरण र अन्तर्वार्ता

(घ) पाठ्यक्रमको उद्देश्यः कम्पनीको तह १०, मुख्य प्रबन्धक पदका लागि निर्धारित कार्यविवरणलाई दृष्टिगत गरी उक्त पदको कार्यसम्पादनको लागि कम्पनीको कार्यक्षेत्र र कार्य प्रकृतिसँग सम्बन्धित व्यावसायिक एवं व्यवस्थापकीय कार्यसम्पादन एवं सान्दर्भिक कानूनका बारेमा सैद्धान्तिक र व्यावहारिक ज्ञानको परीक्षण गर्नु प्रस्तुत पाठ्यक्रमको उद्देश्य रहेको छ ।

२. पाठ्यक्रम योजना

यो पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लि

लिखित परीक्षा

द्वितीय चरण: – (क) मामिला प्रस्तुतीकरण

(ख) अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्ग :- २००

पूर्णाङ्ग :- २०

पूर्णाङ्ग :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्ग :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्ग	उत्तीर्णा इ	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न सङ्ख्या X cl	समय	
प्रथम	बीमा र व्यवस्थापन (Insurance & Management)	900	80	विषयगत - तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक	६ प्रश्न x १० अङ्ग = ६०	३ घण्टा	
				विषयगत - समस्या समाधान	२ प्रश्न x २० अङ् = ४०		
द्वितीय	नेपाल बीमा अभ्यास (Insurance Practice in Nepal)	900	80	विषयगत - तर्कयुक्त विश्लेषण र समस्या समाधान	३ प्रश्न x २x अङ्ग = ७x		
				विषयगत - समस्या समाधान	१ प्रश्न x २४ अङ्ग = २४ व्यावसायिक योजना (Business Plan)	३ घण्टा	

२. द्वितीय चरण :

विषय	पूर्णाङ्ग	परीक्षा प्रणाली	समय ३० मिनेट
(क) मामिला प्रस्तुतीकरण (Presentation)	२०	व्यक्तिगत प्रस्तुतीकरण	
(ख) व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	30	मौखिक	

३. द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- २. प्रथम र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसङ्ख्या र अङ्गभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ्र्य

प्रशासन सेवा, १० तह, मुख्य प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ४. विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सिकनेछ ।
- प्रतिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- ६. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापिन पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मितिभन्दा ३ मिहना अगाडि (संशोधन नभएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन् पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सिम्मिलित गराइनेछ ।
- प्रस्तुतीकरण (Presentation) परीक्षाको लागि उम्मेदवारलाई बीमा वा पुनर्बीमा सम्बन्धित कुनै समसामियक विषय/सवाल (Contemporary Issues) वा मामिला (Case) वा Topic उपलब्ध गराइनेछ । प्रत्येक उम्मेदवारले दिइएको Topic का विषयमा निर्दिष्ट समयभित्र व्यक्तिगत प्रस्तुति (Individual Presentation) गर्नु पर्नेछ । यसको मूल्याङ्गन विषयवस्तु (Content), प्रस्तुतिको सुगठन वा ढाँचा (Organization) र प्रस्तुतिको प्रभावकारिता (Delivery Effectiveness) आधारमा हुनेछ ।

९. पाठ्यक्रम लागू मिति :-

प्रशासन सेवा, १० तह, मुख्य प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र:

बीमा र व्यवस्थापन (Insurance & Management)

खण्ड (क) - (५०% अङ्क)

(३ प्रश्न $\times$ १० अङ्क र १ प्रश्न $\times$ २० अङ्क = ५० अङ्क)

1. Insurance

- 1.1 Insurance Act
- 1.2 Insurance Rule
- 1.3 Policyholder's Protection and Role of Beema samiti in Development of Insurance Business
- 1.4 Nepal Re-Insurance Company Employee Bylaw
- 1.5 Financial Procedure of Nepal Re-Insurance Company
- 1.6 Investment Guidelines of Beema Samiti
- 1.7 Reinsurance Policy
- 1.8 Actuarial Valuation Guideline Directive
- 1.9 Management of Insurance/Reinsurance Business: Underwriting, Reinsurance, Claim
- 1.10 Legal Provision of Insurance/Reinsurance Intermediaries (Insurance Agent, Survivor, Broker)
- 1.11 Legal Provision related to Claim settlement

खण्ड (ख) - (५०% अङ्क)

(३ प्रश्न X १० अङ्क र १ प्रश्न X २० अङ्क = ५० अङ्क)

2. Management

- Management, Role and Challenges of Manager, Contemporary Issue of Management
- 2.2 Management Thoughts: Scientific Management Theory, Administrative Theory, Bureaucratic Theory, Human Relation Approach, Quantitative Approach
- 2.3 Strategic Planning: Strategy Planning Process
- 2.4 Assessment of Organizational Environment: Environmental Scanning and SWOT Analysis
- 2.5 Strategy Formulation and Implementation: Mission, Vision, Goal, Objective, Strategy and Planning, Strategy Implementation and Control
- 2.6 Strategy Implementation and Control
- 2.7 Organizational Structure: Organizational Design, Organizing, Subdivision, Power and Authority Structure, Decentralization, Organizational Development and Change
- 2.8 Decision Making and Solving Process: Decision Making Process, Group Decision Making, Decision Marking and Information Technology, Crisis Management, Conflict Management, Grievances Handling
- 2.9 Leadership and Controlling: Leadership, Communication, Coordination, Supervision, Monitoring, Control and Quality
- 2.10 Principles of Motivation, Participation, Quality of Work Life, Employee Turnover and Retention

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड थापाथली, काठमाडौँ प्रशासन सेवा, १० तह, मुख्य प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.11 Performance Evaluation: Criteria and Technique of Performance Evaluation, Administrating Performance Evaluation
  2.12 Human Resource Management: Human Resource System, Human Resource
- 2.12 Human Resource Management: Human Resource System, Human Resource Planning, Job Design, Job Analysis
- 2.13 Insurance Management: Structure of Insurance Regulatory Authority, Management of Insurer, Prospects and Challenges of Insurance Management

प्रशासन सेवा, १० तह, मुख्य प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीयपत्र : नेपाल बीमा अभ्यास (Insurance Practices in Nepal)

खण्ड (क) - (५०% अङ्क)

- 9. बीमा क्षेत्रको अवस्था र अभ्यास (Situation and Practices of Insurance Sector)
  - 9.9. बीमा/पुनर्बीमा सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास र नेपालमा यसको प्रभाव (International Practices relating to insurance and its impact in Nepal)
  - 9.२. नेपालमा बीमा क्षेत्रको अवस्था, समस्या, चुनौती र सम्भावना (Situation, Problems, Challenges and Prospects of Insurance Sector in Nepal)
- २. नेपालको सन्दर्भमा बीमा दाबी व्यवस्थापन (Insurance Claim Management in Nepali Context)
  - २.१. जीवन बीमा (Life Insurance)
  - २.२. अग्नी बीमा (Fire Insurance)
  - २.३. सामुन्द्रिक बीमा (Marine Insurance)
  - २.४. मोटर बीमा (Motor Insurance)
  - २.५. ठेकेदार जोखिम बीमा (Contractor Risk Insurance)
  - २.६. विविध बीमा (Miscellanuous Insurance)
- ३. पुनर्बीमाको प्रभावकारी व्यवस्थापन (Effective Management of Reinsurance)
  - ३.९. जोखिम व्यवस्थापन (Risk Management)
  - ३.२. पुँजी व्यवस्थापन (Capital Management)
  - ३.३. पुनर्बीमाको पर्याप्तता (Adequacy of Reinsurance)
  - ३.४. नेपाल पुनर्वीमाको अभ्यास (Reinsurance Practices in Nepal)

खण्ड (ख) - (५०% अङ्ग)

- ४. नेपालको बीमा क्षेत्रमा संस्थागत सुशासनको अवस्था (Condition of Corporate Governance in Insurance Sector onf Nepal)
  - ४.९. स्वच्छता (Faireness)
  - ४.२. पारदर्शिता (Transparency)
  - ४.३. नैतिकता र निष्ठा (Ethics and Intergrity)
  - ४.४. उत्तरदायित्व (Accountablility)
  - ४.५. परिपालन (Compliance)
  - ४.६. सरोकारवालाको व्यवस्थापन (Stakholders Management)
- नेपालको बीमा/पुनर्जीमा व्यवसायमा वित्तीय व्यवस्थापन (Financial Management in Insurance /Reinsurance Business of Nepal)
  - ५.१. वित्तीय व्यवस्थापन (Financial Management)
  - ५.२. वित्तीय संरचना (Financial Structure)
  - ५.३. वित्तीय मध्यस्थता (Financial Arbitration)
  - ५.४. वित्तीय उपकरणहरू (Financial Instruments) ५.५. बचने परिपालन तथा लगानी प्रवाह (Saving Mobilazation & Flow of Investment)

प्रशासन सेवा, १० तह, मुख्य प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ५.६. वित्तीय प्रणालीका विद्यमान समस्याहरु (Current Problems of FinancialManagement System)
- ५.७. बीमा विकास र आर्थिक विकास बीच अन्तरसम्बन्ध (Interrelation Between Insurance Development and Economic Development)

नोट:

व्यावसायिक योजना (Business Plan): (१ प्रश्न × २५ अङ्क) को लागि:

माथि खण्ड (क) अथवा खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित रहेर कुनै काल्पनिक संस्थाको पेशा वा व्यवसायको बारेमा व्यावसायिक योजना तयार पार्नका लागि आवश्यक पर्ने सूचना तथा जानकारीहरु दिक्रनेछ । सोही आधारमा उक्त संस्थाको व्यावसायिक योजना तयार गर्नुपर्नेछ ।